

Informacja

dotycząca skutków finansowych dla budżetu Gminy Miasto Płońsk w latach 2019 i 2020 spowodowanych zmianą stawek PIT i CIT, wrześniowymi podwyżkami pensji nauczycielskich w 2019 roku, niedoszacowaniem subwencji oświatowej, wzrostem płacy minimalnej, wzrostem cen energii elektrycznej i brakiem ich obniżenia wbrew zapowiedziom rządowym, wzrostem opłat za gospodarowanie odpadami, ustawą o pracowniczych planach kapitałowych

Pierwsza część informacji dotyczy szacunkowych ubytków dochodów Gminy z tytułu obniżenia stawek PIT i CIT w latach 2019/2020, druga zaś dotyczy zwiększenia w kolejnych latach kosztów funkcjonowania Gminy, które wynikają z wrześniowych podwyżek pensji nauczycielskich w 2019 roku, niedoszacowaniem subwencji oświatowej, wzrostem płacy minimalnej, wzrostem cen energii elektrycznej i brakiem ich obniżenia, wzrostem opłat za gospodarowanie odpadami, ustawą o pracowniczych planach kapitałowych.

Część I

Poniższa tabela przedstawia szacunkowe ubytki dochodów Gminy wynikające z obniżenia stawek PIT i CIT w latach 2019-2020 w porównaniu do roku 2018

	ubytek z udziału w PIT w 2019 r.	ubytek z udziału w PIT w 2020 r.	ubytek z udziału w CIT w 2019 r.	ubytek z udziału w CIT w 2020 r.	
Gmina Miasto Płońsk	924.398,67	3.697.594,78	56.686,88	56.686,88	
Razem	924.398,67	3.697.594,78	56.686,88	56.686,88	4.735.367,21

Powyższe obliczenia oparto na danych Związku Miast Polskich, które przewidują ubytek w dochodach jednostek samorządowych pochodzących z udziału w PIT w 2020 r. o 14,23% w porównaniu do dochodów z tego tytułu

w 2018 r. Eksperci Związku wyliczyli, że dla Gminy Miasto Płońsk roczny ubytek dochodów Gminy z tytułu udziału w PIT wyniesie blisko 3,7 mln zł. Na tej podstawie, z wyliczeń własnych, wynika zaś, że jeszcze w 2019 r. ubytek Gminy w PIT może wynieść ponad 900 tysięcy złotych. Jest to spowodowane zerowym podatkiem PIT dla osób do 26 roku życia (zmiana od 1 sierpnia br.), obniżenia stawki podatku PIT z 18 do 17 proc. i podwyższenia kwoty kosztów uzyskiwania przychodu (od 1 października br.)

W przypadku ubytków z udziału w CIT oparto się na wyliczeniach własnych, znając wpływy Gminy z udziału w tym podatku na dzień 30.06.2018 r. i 30.06.2019 r. Wynosiły one odpowiednio 556.643,11 zł i 528.299,67 zł. Różnica wynosi więc 28.343,44 zł, porównując I półrocze 2018 r. do I półrocza 2019 r. (**spadek dochodów o 5%**), a w związku z tym, o ile tendencja zostanie zachowana w II półroczu 2019 r. i w roku 2020, szacunkowe ubytki w budżecie Gminy mogą wynieść z powyższego tytułu w latach 2019/2020 około 100 tysięcy złotych. Zmiany w CIT wynikają z obniżenia tego podatku dla niektórych podmiotów prawnych, których przychody osiągnięte w roku podatkowym nie przekroczyły wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 1 200 000 euro przeliczonej według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na pierwszy dzień roboczy roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1000 zł.

Ogółem kwota ubytków może sięgnąć ponad 4,7 mln zł, mając na uwadze ostatnie zmiany w ustawach o podatkach PIT i CIT.

Analizując stan wykonania budżetu za I półrocze 2019 r., należy zwrócić uwagę, że osiągnięte dochody ogółem wynoszą niespełna 44% zaplanowanych w całym roku 2019. O ile tendencja ta utrzyma się w II półroczu, zbilansowanie tegorocznego budżetu może być zagrożone.

Część II

1. Oświata

Poniższa tabela przedstawia szacunkowy koszt wzrostu funkcjonowania Gminy w latach 2019/2020 w zakresie wydatków na oświatę. Dane opracowano na podstawie informacji nadesłanych z ZOPO.

	Rok 2018 ogółem w zł	Rok 2019 ogółem w zł	Rok 2020 ogółem w zł	Wzrost kosztów (koszty z 2020 r. minus koszty z roku 2018 w zł)
Wydatki na oświatę ogółem	35.559.019,78	39.205.239,34	43.029.239,34	7.470.219,56
Wielkość wydatków subwencionowanych w wydatkach ogółem	19.711.594,45	20.351.046,82	23.914.000,00	4.202.405,55
Wielkość subwencji oświatowej w wydatkach subwencionowanych	15.447.307,47	16.332.894,87	16.332.894,87	885.587,40
Wielkość wydatków Gminy w wydatkach subwencionowanych	Ok. 4.200.000,00	Ok. 4.020.000,00	Ok. 7.500.000,00	Ok. 3.300.000,00

Uwaga : Dane za rok 2019 i 2020 są danymi szacunkowymi i nie muszą sumować się w odniesieniu do wydatków na oświatę ogółem.

ZOPO szacuje więc, że łączne wydatki na oświatę, porównując rok 2018 do roku 2020, mogą wzrosnąć o ok. 7,5 mln zł, a udział wydatków Gminy w wydatkach subwencionowanych może wzrosnąć o 3,3 mln zł i wynieść łącznie około 7,5 mln w przyszłym roku.

Z szacunków ZOPO wynika ponadto, że:

- a) skutki podwyżek dla nauczycieli (w szkołach i przedszkolach) w okresie wrzesień–grudzień 2019 r. wyniosą **719.500 zł**,
- b) skutki podwyżek dla nauczycieli (w szkołach i przedszkolach) w roku 2020 wyniosą **3.008.500 zł**,
- c) podniesienie płacy minimalnej dla pracowników placówek oświatowych z najniższym wynagrodzeniem (pracownicy obsługi i administracji w szkołach i przedszkolach oraz ZOPO) w roku 2020 – **715.000 zł**
- d) przewidywane podwyżki płac dla pozostałych pracowników obsługi placówek oświatowych (pracownicy wymagający przeszeregowania w związku z podniesieniem płacy minimalnej) – **100.500 zł**

2. Skutki podniesienia płacy minimalnej w jednostkach organizacyjnych Gminy

Pracownicy:	Rok 2020
Oświaty	815.500,00
Urzędu Miejskiego	380.000,00
Miejskiej Biblioteki Publicznej	6.764,96
Miejskiego Centrum Kultury	27.941,00
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	32.500,00
Miejskiego Centrum Sportu i Rekreacji	217.821,00
Zakładu Gospodarki Komunalnej	260.751,12
Razem	1.741.278,08

Powyższa tabela wskazuje, że skutki podniesienia płacy minimalnej w skali Gminy wygenerują dodatkowe koszty utrzymania jednostek sięgające kwoty **blisko 1.7 mln. złotych**.

3. Skutki finansowe ustawy o pracowniczych planach kapitałowych

Począwszy od 2021 roku, zgodnie z ww. ustawą na każdym pracodawcy z sektora finansów publicznych ciążyć będzie obowiązek przekazywania składki od każdego pracownika w wysokości min. 1,5% wynagrodzenia brutto na rzecz instytucji finansowej zarządzającej tymi składkami. Maksymalna składka pracodawcy może być podniesiona przez niego dobrowolnie do 4% wynagrodzenia brutto. Powyższa ustawa skutkować będzie następującymi szacunkowymi obciążeniami dla jednostek organizacyjnych Gminy:

PPK – koszty pracodawców:	Rok 2021
Oświaty	371.000,00
Urzędu Miejskiego	115.000,00
Miejskiej Biblioteki Publicznej	12.695,04
Miejskiego Centrum Kultury	14.007,00
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	36.000,00
Miejskiego Centrum Sportu i Rekreacji	32.378,00
Zakładu Gospodarki Komunalnej	19.324,44
Razem	600.404,48

Powyższe zestawienie wskazuje, że Gmina w roku 2021 będzie musiała zabezpieczyć w funduszach płac swoich jednostek organizacyjnych kwotę ponad 600 tysięcy.

4. Skutki podniesienia cen energii w 2019 r. i braku ich obniżenia

Cena za 1 kWh energii elektrycznej w roku 2018 r. wynosiła 0,25 zł brutto dla taryfy C11 (kubaturówka) i 0,24 zł brutto dla taryfy C12a (oświetlenie uliczne).

W 2019 r. stawka wzrosła o ok. 60% i wynosi 0,423 zł/ 1 kWh brutto dla taryfy C11 i 0,388 zł/ 1kWh brutto dla taryfy C12a. Koszt całkowity poniesiony na zakup energii w 2018 r. wyniósł **546.988,69 zł**, a w roku 2019 koszt ten na podstawie zawartych umów może sięgnąć kwoty **909.497,82 zł** (wzrost o ponad 360 tysięcy zł). Warto dodać, iż mimo zmian prawnych i zapowiedzi rządowych Gmina ponosi cały czas koszty związane z podwyżką cen energii w roku 2019. Jest wątpliwe, aby proces refundacji podwyżek rozpoczął i zakończył się w roku bieżącym.

W 2020 r. stawki za 1kWh mogą wzrosnąć o kolejne 50-60% w stosunku do ceny w 2019 r. w przypadku braku interwencji państwa na rynku energii. **Łączna różnica kosztów wydatków związanych z zapewnieniem energii w skali całej Gminy, porównując rok 2018 do roku 2020, może wynieść nawet 1 mln zł.**

5. Skutki wzrostu opłat za gospodarowanie odpadami

Poniżej zaprezentowano dane dot. systemu gospodarki odpadami komunalnymi

2018 r.

Dochody	4 555 125,92 zł
Wydatki	<u>4 690 106,09 zł</u>
Różnica	- 134 980,17 zł
Zaległości	294 733,78 zł

W 2019 r. zostały podniesione stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ze względu na:

1) Wzrost opłaty marszałkowskiej:

- w 2013 r. stawka za składowanie odpadów wynosiła **70,97 zł** za 1 tonę,
- w 2014 r. - **73,60 zł** za 1 tonę (wzrost o 3,71% w stosunku do 2013 r.);
- w 2015-2017 - **74,26 zł** za 1 tonę (wzrost o 4,64% w stosunku do 2013 r.);
- w 2018 r. - **140,00 zł** za 1 tonę (wzrost o 97,27% w stosunku do 2013 r.);

- w 2019 r. - 170,00 zł za 1 tonę (wzrost o 139,54% w stosunku do 2013 r.);
- w 2020 r. - stawka będzie wynosić 270 zł za 1 tonę
(wzrost 280,44% w stosunku do 2013 r.).

Wzrost stawek opłaty marszałkowskiej od 2013 r. do roku 2020 wynosi **ok. 280 %**. Stawki te bezpośrednio lub pośrednio są głównym czynnikiem wzrostu kosztów zagospodarowania odpadów.

2) Wzrost współczynnika cen towarów i usług od 2013 r. o **5,2%**

3) Wzrost ilości odpadów komunalnych odebranych z terenu miasta Płońsk o **31%** w stosunku do roku 2013 r.

2019 r.

Dochody	6 466 800,00 zł	(wzrost o 42% do roku 2019)
Wydatki	<u>5 935 514,00 zł</u>	(wzrost o 26% do roku 2019)
Różnica	531 286,00 zł	
Deficyt za 2018	- 134 980,17 zł	
Zaległości ok.	<u>387 000,00 zł</u>	
	9 305,83 zł	

2020 r.

W roku 2020 nastąpi znaczny wzrost opłaty marszałkowskiej (o 59 % w stosunku do roku 2019), przewiduje się też wzrost ilości odpadów odbieranych z terenu miasta z uwagi na rosnący poziom zamożności społeczeństwa. Ponadto uchwalono nowelizację ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która wprowadza następujące zmiany:

- obowiązek segregowania odpadów komunalnych przez wszystkich właścicieli nieruchomości,
- "widełki" w opłatach dla osób, które nie segregują odpadów (od 2 do 4 razy więcej, niż za odpady segregowane). Wysokości stawek opłaty za odpady niesegregowane uzależnione będą od konieczności zbilansowania systemu gospodarowania odpadami.
- stawki opłat za odpady segregowane dla przedsiębiorców ulegną znacznemu obniżeniu, ponieważ uzależnione będą od przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem, tj.: 3,2% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za pojemnik o pojemności 1100 litrów lub 1% przeciętnego miesięcznego

dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za worek o pojemności 120 litrów. Za pojemniki lub worki o mniejszej lub większej pojemności stawki opłat ustala się w wysokości proporcjonalnej do ich pojemności, czyli wynosić będą:

120 l - 17,00 zł	240 l - 34 zł
1100 l - 54,00 zł	6,5m ³ - 324 zł

Obowiązujące w 2019 r. stawki wynoszą odpowiednio:

120 l - 28,00 zł	240 l - 45,00 zł
1100 l - 131,00 zł	6,5m ³ - 640,00 zł.

Stawki opłat za odpady segregowane będą zatem niższe niż obecne i nie pokryją kosztów zagospodarowania odpadów.

- umożliwiono wyłączenie przedsiębiorców z systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, co spowoduje wzrost stawek opłaty dla mieszkańców.
- gmina, która nie osiągnie poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych w wysokościach podanych w nowelizacji ustawy (obliczanych wg nowych wzorów), będzie podlegać karze pieniężnej. Szacuje się, że Gmina Miasto Płońsk nie osiągnie wymaganych poziomów recyklingu za 2019 r.

Z uwagi na trwające postępowanie przetargowe na odbiór i zagospodarowanie odpadami trudno określić na dziś, jakie obciążenia finansowe poniesie Gmina w związku z realizacją przedmiotowego zadania. Mając na uwadze trendy w gospodarce odpadami, a także skokowy wzrost opłat marszałkowskich, cena za świadczoną usługę odbioru i zagospodarowania odpadów nie będzie mniejsza od tej obowiązującej w tym roku, a zapewne wyższa. Niewiadomą pozostaje nadal to, czy usługą objęci zostaną w 100% przedsiębiorcy, a jeżeli nie, to na pewno będzie miało to wpływ na stawki dla osób fizycznych z uwagi na konieczność zbilansowania dochodów i wydatków z tytułu odbioru i zagospodarowania odpadów. Kolejną niewiadomą jest to, jaki poziom recyklingu osiągnie Gmina w latach 2019/2020. Od tego zależeć będzie wysokość ewentualnych kar, co również przyczynić się może do zwiększenia wydatków budżetu Gminy w tym zakresie.

Część III

Wnioski

Opisane wyżej uwarunkowania prawne i faktyczne uzasadniają następujące wnioski:

1. W latach 2019/2020 dochody Gminy mogą się znacząco obniżyć z tytułu ubytków w udziałach PIT i CIT o kwotę blisko **5 milionów zł**.
2. Nastąpi znaczny wzrost kosztów funkcjonowania Gminy w 2020 r. o około **6 milionów zł**, nie licząc kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów.
3. W 2021 r. do kosztów, o których mowa w pkt. 2, dojdą koszty związane z wejściem w życie pracowniczych planów kapitałowych w szacunkowej wysokości około **600 tysięcy zł**.
4. Konieczne jest już w roku 2019 ograniczenie wydatków bieżących do niezbędnego minimum, a także wydatków inwestycyjnych zwłaszcza w odniesieniu do inwestycji, które nie zostały jeszcze rozpoczęte.
5. Opracowując projekt budżetu na rok 2020, należy dokonać cięć w wydatkach bieżących oraz ograniczyć inwestycje tylko do tych, na które pozyskano dofinansowanie i podpisano stosowne umowy. Szczególną uwagę należy zwrócić na ograniczenie wydatków związanych z zatrudnieniem obecnych jak i nowo zatrudnianych pracowników.
6. Rozpoczęcie nowych zadań inwestycyjnych w 2020 r. uzależnić od pozyskania atrakcyjnego dofinansowania. W przypadku braku tego dofinansowania należy z tych zadań zrezygnować.
7. Konstruując projekt budżetu na 2020 r., należy rozważyć podniesienie podatków i opłat lokalnych tak, aby do maksimum ograniczyć konsekwencje ubytków w udziałach w PIT i CIT i ogólnego wzrostu kosztów funkcjonowania Gminy.

Sporządził na podstawie
informacji cząstkowych
z jednostek organizacyjnych
Gminy Miasto Płońsk